

Міністерство освіти і науки України

Університет митної справи та фінансів

Рада молодих учених

Університету митної справи та фінансів

**«ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ
УПРАВЛІНСЬКО-ТЕХНОЛОГІЧНІ
ТА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ
ВИМІРИ СЬОГОДЕННЯ:
МОЛОДІЖНИЙ ПОГЛЯД»**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

14 листопада 2025 р.

Дніпро

Непомяща Р. В., Кухоренко А. В. Адаптивні стратегії розвитку підприємств торгівлі в умовах економічної нестабільності	186
Олійник Н. М., Смоляк О. С., Ільяшенко Д. М. Стратегії розвитку та забезпечення економічної безпеки малого підприємництва в умовах глобальної турбулентності	188
Олійник Є. О. Оцінка конкурентного потенціалу сільськогосподарських підприємств	190
Остапенко О. В. Порівняльний статистичний аналіз розвитку аграрного виробництва у різних областях України	192
Постернак В. О. Сучасний маркетинг: тенденції, інструменти та перспективи розвитку	195
Проскурова С. О. Розробка маркетингової стратегії просування продукції підприємства	197
Пугін О. В., Vendiuh Ye. Правові механізми підтримки релокованого МСБ: аналіз ефективності державної програми та шляхи залучення пільгових інвестицій	199
Пуделко К. Н. Статистичні аспекти розвитку ринку м'яса та м'ясопродуктів в Україні	201
Сергієнко Д. В. Медичне підприємництво як чинник інноваційного розвитку системи охорони здоров'я України	203
Солошенко М. О. Відкриті фінансові екосистеми: новий етап взаємодії банків та підприємництва	205
Циганков М. О. Управління конфліктами в підприємницькій діяльності ..	207
Цихач Т. С., Лебедєва Н. А. Удосконалення інструментів маркетингу для розвитку підприємництва та торгівлі	209
Чабаненко С. Д. Таргетована реклама як економічний вплив підприємця на споживача	211
Черніков Д. О., Горуля М. М. Суть логістики в підприємницькій діяльності	213
Чупілко О. С. Технологічні тренди опрацювання економічної інформації в управлінні бізнес-процесами	215
Шаранов Р. С. Тенденції розвитку роздрібною торгівлі в Україні	217
Щитов Д. М. Криптовалютні платежі та кіберзагрози в е-комерції	219
Ярошенко М. І. Онлайн-торгівля як новий формат бізнесу в умовах війни	221

СЕКЦІЯ 3. Інформаційні технології та захист інформації

Bielinska T. A. Big data and machine learning technologies: new challenges and opportunities for information analysis and security	224
Kozyrieva S. O. Data science stages and methodologies: the path from raw data to business solution	226
Бабанін Є. А. Сучасні вразливості освітнього віртуального простору	227
Беззубко Б. І., Чумачок Р. В. Проблеми та шляхи охорони прав виконавців у цифрову епоху	229

Пуделко К. Н., Студентка Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного
(науковий керівник – Завадських Г. М., к.е.н., доц.,
доцент кафедри економіки і бізнесу Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного)

СТАТИСТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ РИНКУ М'ЯСА ТА М'ЯСОПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ

Ринок м'яса та м'ясопродуктів посідає ключове місце у структурі аграрного сектору України, оскільки визначає рівень продовольчої безпеки, формує систему внутрішнього споживання білкових продуктів і створює значну частку валютних надходжень від експорту продукції тваринництва. Упродовж 2020-2024 рр. галузь функціонувала під впливом складних макроекономічних, воєнних і кліматичних чинників, що обумовило зміну обсягів виробництва, структури споживання та регіонального розподілу продуктивних потужностей.

Згідно зі статистичними даними Державної служби статистики України [1], у 2020–2021 рр. виробництво м'яса всіх видів перебувало на відносно стабільному рівні (понад 2,2 млн т у забійній масі). Проте з початком повномасштабної війни у 2022 р. обсяги скоротилися на 10–13 % унаслідок руйнування тваринницьких комплексів, порушення ланцюгів постачання кормів і зниження платоспроможності населення. У 2023 р. тенденція зниження продовжилась, однак у 2024 р. спостерігаються перші ознаки відновлення завдяки релокації частини підприємств у центральні та західні області та активізації внутрішнього попиту.

Аналіз структури ринку показує, що птахівництво залишається домінуючим сектором із часткою близько 63 % у загальному обсязі виробництва м'яса у 2024 р. Частка свинарства становить 31 %, тоді як виробництво яловичини скоротилося до 6 %. Така диспропорція пояснюється технологічними перевагами птахівництва, коротким виробничим циклом і нижчими енергетичними витратами на одиницю продукції. У 2020–2024 рр. ціни на м'ясну продукцію демонстрували виражену тенденцію до зростання. Індекс цін виробників м'яса у 2024 р. порівняно з 2020 р. зріс на 42–48 %, що зумовлено інфляційним тиском, подорожчанням енергоносіїв і кормів. Індекс фізичного обсягу виробництва у 2024 р. відносно 2020 р. становив 0,91, що свідчить про уповільнення темпів розвитку. Найвищі темпи падіння зафіксовано у виробництві яловичини (–17 %), тоді як виробництво курятини залишалось найбільш стійким (–5 %).

Індексний аналіз дозволяє розмежувати вплив цінових та кількісних чинників на загальну виручку від реалізації м'ясної продукції. Розрахунки показують, що зростання вартості реалізації у 2024 р. на 8 % порівняно з 2023 р. відбулося переважно за рахунок цінового чинника (понад 75 %), тоді як фізичний обсяг реалізації залишався нижчим від довоєнного рівня.

Для визначення ключових факторів, що впливають на обсяги виробництва м'яса, застосовано кореляційно-регресійний аналіз. Найтісніший негативний зв'язок виявлено між собівартістю кормів і обсягом виробництва ($r = -0,78$), що свідчить про чутливість галузі до зростання цін на зерно та білкові добавки. Позитивна кореляція спостерігається між середньомісячною заробітною платою у сільському господарстві ($r = 0,63$) та рівнем виробництва, а також між купівельною спроможністю населення і споживанням м'ясної продукції ($r = 0,71$). Це підтверджує, що соціально-економічні умови населення є одним із ключових чинників стабільності внутрішнього ринку.

Додатково факторний аналіз показав, що майже 40 % варіації у показниках виробництва зумовлені економічними чинниками, 35 % – технологічними (ефективність кормів, генетика поголів'я), і близько 25 % – організаційними та регіональними відмінностями у доступі до інфраструктури.

У 2024 р. лідерами з виробництва м'яса залишаються Вінницька, Черкаська, Київська, Полтавська та Дніпропетровська області, на які сукупно припадає понад 45 % загальноукраїнського виробництва. Ці регіони мають потужну кормову базу, розвинену переробну інфраструктуру й інтегровані виробничі ланцюги. Натомість у східних областях – Харківській, Луганській, Донецькій - відбувається значне скорочення виробничих потужностей, що негативно впливає на загальний баланс ринку.

Подальший розвиток ринку м'яса та м'ясопродуктів в Україні потребує системного удосконалення статистичного моніторингу та інтеграції цифрових технологій у процес збору та аналізу даних. Використання сучасних інструментів, таких як big data, геоінформаційні системи та автоматизовані бази виробничих показників, дає можливість підвищити точність оцінювання динаміки галузі й оперативно виявляти ризики.

Перспективним напрямом є створення інтегрованої державної системи аграрної аналітики, яка поєднуватиме статистичні, економічні та екологічні показники для прогнозування тенденцій на ринку м'яса. Це особливо важливо в умовах євроінтеграції, коли стандарти звітності та контролю за якістю мають бути гармонізовані з вимогами ЄС.

Зміцнення конкурентоспроможності українських виробників м'яса залежить від підвищення енергоефективності, модернізації технологічного обладнання, розширення експорту до країн ЄС, Близького Сходу та Азії. Статистичні інструменти аналізу й прогнозування дозволяють вчасно виявляти зміни у структурі попиту, визначати оптимальні напрями державної підтримки та забезпечувати стабільний розвиток галузі.

Комплексне статистичне дослідження ринку м'яса та м'ясопродуктів у 2020-2024 рр. підтверджує його високу чутливість до економічних і політичних ризиків, але водночас демонструє потенціал для стабілізації завдяки технологічним інноваціям і регіональній диверсифікації

виробництва. Розвиток системи статистичного моніторингу, впровадження цифрових методів обліку та поглиблення аналітичних підходів сприятимуть підвищенню ефективності управління та формуванню обґрунтованої державної політики у сфері агропродовольчого виробництва.

Список використаних джерел:

1. Аналіз ринку м'яса в Україні. 2023 рік. URL: <https://proconsulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-myasa-v-ukraine-2022-god> (дата звернення: 20.10.2025).

2. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/operativ> (дата звернення: 25.10.2025)

3. Завадських Г. М. Основні напрямки і проблеми розвитку сучасного товарознавства. Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки) No 1 (50), 2024. С. 104–111.

Сергієнко Д. В., студентка першого медичного факультету, Запорізького державного медико-фармацевтичного університету (одночасно здобувачка першого (бакалаврського) рівня спеціальності D3 «Менеджмент» Національного університету «Запорізька політехніка»), (наук. кер.: Сергієнко Т. І., к.політ.н., доц., доцент кафедри бізнесу та управління Національного університету «Запорізька політехніка»)

МЕДИЧНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ЧИННИК ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Медичне підприємництво сьогодні є однією з ключових рушійних сил модернізації системи охорони здоров'я. В умовах поствоєнного відновлення, інтеграції України до європейського економічного простору та зростання попиту на якісні медичні послуги саме приватна ініціатива, інновації й ефективні бізнес-моделі здатні забезпечити динамічний розвиток галузі. Актуальність проблеми зумовлена необхідністю пошуку нових підходів до фінансування медицини, впровадження сучасних технологій, розвитку біомедичних стартапів та залучення інвестицій у сферу охорони здоров'я.

Медичне підприємництво поєднує економічну, соціальну та інноваційну функції. Воно передбачає створення та реалізацію медичних товарів і послуг на комерційних засадах із дотриманням етичних і правових норм. З позицій інноваційного менеджменту, підприємницька діяльність у медицині виступає каталізатором технологічних змін — від цифрових сервісів і телемедицини до біоінженерних розробок і фармацевтичних інновацій. Теоретичною основою є концепції сталого розвитку, інноваційної економіки та підприємницької екосистеми, які передбачають партнерство між державними інституціями, бізнесом і науковими центрами. Розвиток медичного підприємництва формує нову